

Sınıf Öğretmenlerinin Uzaktan Eğitim Sürecinde Özel Bilgi, Beceri ve Yetenek Derslerinin İşlenişine Yönelik Görüşleri*¹

Seyit Taşkıran², Hüseyin Gökhan Altan³

Makale Bilgisi

DOI:

10.29329/jirte.2021.408.4

Makale Geçmişi:

Alındı: 23/08/2021

Düzeltilme: 01/12/2021

Kabul: 10/12/2021

Tür: Araştırma

Anahtar Sözcükler

Uzaktan eğitim,
Sınıf öğretmenleri,
Beden eğitimi ve oyun,
Görsel sanatlar,
Müzik.

Özet

Bu çalışmada, uzaktan eğitim sürecinde sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi ve oyun, görsel sanatlar ve müzik derslerinin işlenişine yönelik görüşlerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Uzaktan eğitim araçları, salgın öncesinde de bilinip kullanılmasına rağmen salgınla birlikte yoğun ve etkili olarak kullanılmaya başlanmıştır. Bu dönemde sınıf öğretmenleri de yeni duruma uyum sağlayarak derslerini planlayıp uzaktan uygulamaya koymuşlardır. Ancak, özellikle beden eğitimi ve oyun, görsel sanatlar ve müzik derslerinin işlenişinde sorunlarla karşılaşıldığı bilinmektedir. Bu araştırma nitel araştırma yaklaşımı çerçevesinde durum desenine uygun olarak yürütülmüştür. Kolay ulaşılabilir durum örneklemeyle ulaşılan çalışma grubunda toplam yirmi beş sınıf öğretmenin görüşünden yararlanılmıştır. Araştırmada veri toplama aracı olarak yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Öğretmenlerden elde edilen veriler, içerik analizine tabi tutulmuştur. Ulaşılan bulgular tablolar halinde sunulup öğretmen görüşlerinden dikkat çekici örnekler de yer verilmiştir. Araştırmanın sonucunda, sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi ve oyun, görsel sanatlar ve müzik derslerinin işlenişinde teknoloji kaynaklı, ders işlenişinden kaynaklı, öğrenciden kaynaklı vb. sorunlar yaşadıkları belirlenmiştir. Elde edilen sonuçlardan yola çıkılarak beden eğitimi ve oyun, görsel sanatlar ve müzik derslerine yönelik olarak öğretmenlere hizmet içi eğitim verilmesi gerektiği öneriler arasında sunulmuştur.

Primary School Teachers' Views on The Processing of Special Knowledge, Skills and Abilities Courses in The Distance Learning Process

Article Info

DOI:

10.29329/jirte.2021.408.4

Article History:

Received: 23/08/2021

Revised: 01/12/2021

Accepted: 10/12/2021

Type: Research

Keywords

Distance education,
Primary school teachers,
Physical education and
game,
Visual arts,
Music.

Abstract

In this study, it was aimed to determine the views of primary school teachers on physical education and the processing of games, visual arts and music courses in distance education process. Although distance education tools were known and used before the outbreak, they began to be used intensively and effectively with the outbreak. During this period, primary school teachers also adapted to the new situation, planning and implementing their lessons remotely. However, it is known that problems are encountered, especially in the processing of physical education and game, visual arts and music classes. This research was conducted in accordance with the situation pattern within the framework of a qualitative research approach. A total of twenty-five primary school teachers' opinions were used in the study group, which was achieved with an easily accessible case sample. structured interview form was used as a data collection tool in the research. Data from teachers were subjected to content analysis. The findings are presented in tables and notable examples from the teacher's views are also included. As a result of the research, it was determined that primary school teachers had technology-based problems with physical education and game, visual arts and music courses, course processing, student, etc. Based on the results obtained, it has been presented among the suggestions that teachers should be given in-service training for physical education and game, visual arts and music lessons.

Atrf: Taşkıran, S. ve Altan, H. G. (2021). Sınıf öğretmenlerinin uzaktan eğitim sürecinde özel bilgi, beceri ve yetenek derslerinin işlenişine yönelik görüşleri. *Öğretmen Eğitiminde Yenilikçi Araştırmalar Dergisi*, 2(3), 225-242. <https://doi.org/10.29329/jirte.2021.408.4>

¹ Bu araştırma için Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Sosyal ve Beşerî Bilimler Kurulu'ndan 03.08.2021 tarih ve 62055 sayılı, 18 numaralı kararıyla etik kurul onayı alınmıştır.

²21-24 Mayıs 2021 tarihlerinde yapılan ICOESS-2021 5. Uluslararası Avrasya Sosyal Bilimler Kongresi'nde sözlü bildiri olarak sunulmuştur. [It was presented as a verbal statement at the ICOESS-2021 5th International Eurasian Social Sciences Congress that was held between 21-24 May 2021].

³Sorumlu Yazar, Millî Eğitim Bakanlığı, Sınıf Öğretmeni, Türkiye, seyit58taskiran@hotmail.com

³ Millî Eğitim Bakanlığı, Müdür Yardımcısı, Türkiye, gokhanzaraspor58@gmail.com

EXTENDED ABSTRACT

Purpose

This research aims to determine the views of classroom teachers on physical education and the processing of game, visual arts, and music lessons in the distance education process. The main problem question of the study following the purpose of this research is "What are the problems faced by classroom teachers in music, visual arts, physical education, and game classes during the distance education process?" Based on the main problem of the research, its subproblems were determined as follows:

1. What are the problems that classroom teachers face in music lessons during the distance education process?
2. What are the solution suggestions for the problems faced by classroom teachers in music lessons during the distance education process?
3. What are the problems faced by classroom teachers in the visual arts course during the distance education process?
4. What are the solution suggestions for the problems faced by classroom teachers in the visual arts course during the distance education process?
5. What are the problems that classroom teachers face in physical education and game lessons during the distance education process?
6. What are the solution proposals for the problems faced by classroom teachers in physical education and game lessons during the distance education process?

Method

The research was conducted following the case study approach within the framework of qualitative research. This study was conducted with twenty-five classroom teachers who were determined by an easily accessible sampling method. In this study, the opinions of the participants were tried to be determined using a structured interview form. The structured interview form was prepared by the researchers based on the sub-questions of the research problem. Six open-ended questions were asked in a structured interview form. In this form, the seniority, gender, place of duty of the participants were asked alongside the problems they faced in music, visual arts, physical education, and game classes and the solution suggestions for these problems. In order to ensure the validity of the interview form, the structured interview form prepared by the researchers was edited in accordance with the recommendations of two faculty members who are experts in their field. After examining the final version of the edited structured interview form by the same faculty members, it was decided to use the structured interview form. The data obtained were coded by two researchers in a virtual environment with consensus in remote interaction and divided into categories to ensure reliability. The data obtained in the study were analyzed using the content analysis technique.

Results

The problems that teachers face in the process of distance education in music lessons are; Technology-related problems, curriculum-related problems, student-related problems, teacher-related problems, and the problems based on teaching the lesson. There have also been teachers who have stated that they have not had problems. Teachers have indicated the most suggestions for the problems they face in the music lesson during the distance education process in the category of suggestions for problems arising from the processing of the lesson. When the opinions of teachers were examined, it was seen that the least suggestions were in the category of suggestions for problems arising from the curriculum of the course. When other categories were examined, suggestions were presented in the category of suggestions for technology-related problems, in the category of suggestions for student-related problems, and the category of suggestions for teacher-related problems. In the process of distance education, the most faced problems by teachers in visual arts lessons are; Technology-related problems, curriculum-related problems, student-related problems, teacher-related problems, and the problems based on teaching the lesson. There have also been teachers who have stated that they have not had problems. The teachers indicated the most suggestions for the problems they encountered in the visual arts course in the distance education process in the category of suggestions for problems arising from the processing of the course. When the opinions of teachers were examined, it was seen that the least suggestions were in the category of suggestions for teacher-related problems. When other

categories were examined, suggestions were presented in the category of suggestions for problems caused by technology, in the category of suggestions for problems caused by students, in the category of suggestions for problems caused by the curriculum of the course. The most common problems that teachers face in physical education and game lessons during the distance education process are the problems caused by the processing of the lesson. However, problems arising from the curriculum of the course, problems arising from the student, problems arising from technology, problems arising from the teacher were also mentioned. They indicated the most suggestions for the problems faced by teachers in physical education and game lessons in the distance education process in the category of suggestions for problems arising from the processing of the lesson. It was observed that the least number of suggestions was in the category of suggestions for problems caused by the teacher. When other categories were examined, suggestions were presented in the category of suggestions for problems caused by technology, in the category of suggestions for problems caused by students, in the category of suggestions for problems caused by the curriculum of the course.

Discussion and Conclusion

In the distance education process, the most encountered problems by classroom teachers in music lessons, in the student-related category, are determined as a neglect of the course, low attendance to class, losing attention quickly, performing activities without devotion, having difficulty in using devices and programs, indiscipline in the lesson and noisy course environment. In the process of distance education of classroom teachers, the teachers presented the popularization of music to students, the setting of a quiet environment, the teacher's communication with students and parents as suggestions for student-related problems in music lessons. Issues that are encountered by classroom teachers in the process of distance education in the visual arts course in the category of student-related problems are determined as lack of motivation, inability to procure materials, failure to follow the necessary instructions, neglect of the lesson, having difficulties in using devices and programs. For eliminating the problems caused by the student in the visual arts course during the distance learning process, suggestions can be made to make the course popular, to communicate with the students and parents of the teacher, to provide feedback and correction, and to complete the missing materials. Problems arising from the processing of the lesson, which is the category where classroom teachers have the most problems about the problems encountered in physical education and game lessons in the distance education process; the inability to conduct game work is due to the lack of a suitable environment at home for sports, the lack of student-student interaction, the lack of materials, the lack of teacher-student interaction, and the difficulty of remote control of students. In order to eliminate the problems caused by the processing of the lesson in physical education and game lesson, it may be recommended to plan activities suitable for distance learning, to use the appropriate method, to conduct video-assisted teaching, to conduct the lesson face-to-face, and to conduct individual studies.

GİRİŞ

2019'un aralık ayı sonunda Çin Halk Cumhuriyeti'nin Hubei eyaletinde ortaya çıkarak zamanla tüm Dünya'ya yayılan Covid-19 virüsü, Dünya Sağlık Örgütü (WHO) tarafından 11 Mart 2020 tarihinde pandemi (salgın) olarak ilan edilmiştir (Saygı, 2021). Bu salgın sürecinde devletler hem salgının etkisini azaltmak hem de sanayi, sağlık, turizm, eğitim gibi stratejik sektörlerin devamlılığını sağlamak için çeşitli tedbirler almışlardır. Türkiye de dâhil olmak üzere birçok devlet bu süreçte eğitim-öğretim kurumlarında yüz yüze eğitime ara vererek uzaktan eğitim yaklaşımını benimsemişlerdir (Adıgüzel, 2020; Avcı ve Akdeniz, 2021; Başaran, Doğan, Karaoğlu ve Şahin, 2020).

Uzaktan eğitim, 1800'lü yıllardan başlayarak (Kırık, 2014) günümüze doğru çeşitli araçlar kullanılarak gerçekleştirilen bir eğitim yaklaşımı olmakla birlikte, özellikle Covid-19 salgını döneminde her sektörde etkin bir şekilde kullanılmaya başlanmıştır (Başaran vd., 2020). Alanyazın incelendiğinde uzaktan eğitimin çeşitli tanımlarının yapıldığı görülmektedir. Uzaktan eğitim; iletişim teknolojisi olanakları ile eğitim teknolojisi olanaklarının kitlelere eğitim hizmeti götürmek amacıyla kullanıldığı bir yaklaşım (Özer, 1990), kaynak ve alıcı arasındaki iletişimin uzaktan çeşitli iletişim araçlarıyla sağlandığı bir eğitim teknolojisi uygulaması (Uşun, 2006), bilişim teknolojilerinden yararlanılarak zamandan ve mekândan bağımsız olarak gerçekleştirilen etkileşimli eğitim biçimi (Gökçe, 2008), öğretmen ve öğrencinin ayrı ortamlardan eğitim öğretim çalışmalarını yürüttüğü eğitim sistemi modeli (İşman, 2011) olarak tanımlanmıştır. Geçmişten günümüze doğru mektup, radyo, kitap, gazete vb. araçlarla; günümüzde ise genel ağ sayesinde bilgisayar, tablet, cep telefonu üzerinden ve televizyonla yürütülmekte olan uzaktan eğitim sürecinin (Kurnaz, Kaynar, Şentürk-Barışık ve Doğrukök, 2020) sunduğu bazı olanaklar ve sınırlılıklar bulunmaktadır. Akyürek (2020) çalışmasında uzaktan eğitimin, eğitici ile öğrencinin farklı ortamlarda ve zamanlarda bulunabilmesi, fırsat eşitsizliğinin en aza indirilebilmesi, eğitimin maliyetinin düşürülebilmesi, eğitimin niteliğinin artırılabilmesi, bireysel ve bağımsız öğrenme ile sorumluluk kazandırılarak öğrenciye serbestliğin sağlanabilmesi, zengin bir eğitim ortamı sunulabilmesi, birincil kaynaktan daha fazla kişinin yararlanmasına olanak tanıyabilmesi gibi yararlarının olduğu belirtilmiştir. Aynı çalışmada uzaktan eğitimin, iletişim ve etkileşimde zorluğun yaşanabilmesi, öğrencilerin sosyalleşmelerinin engellenebilmesi veya zayıflayabilmesi, yardımsız çalışamayan öğrencilerin yeterli ve etkili çalışamaması, uygulamalı ders ve disiplinlerde etkin bir şekilde işlemeyebilmesi, beceri ve tutum kazandırılmasında yetersizliklerin görülebilmesi, teknoloji ve iletişim araçları yetersizliği bulunan öğrencilerin uzaktan eğitimden yararlanamaması gibi sınırlılıklarının da bulunduğu belirtilmiştir.

İlkokullarda ilki 23 Mart 2020 tarihinde başlamak üzere, yüz yüze eğitim yapıldığı zamanlarda kesintiye uğrasa da sonrasında etkin bir şekilde kullanılan uzaktan eğitim yaklaşımı, yukarıda belirtilen bu sınırlılıklardan kaynaklı olarak derslerin kaliteli ve verimli işlenmesi hususunda çeşitli sorunları da beraberinde getirmiştir (Koç, 2021). Örneğin, Saygı (2021), çalışmasında ilkökul öğrencilerinin teknolojik olarak donanım eksikliklerinin bulunduğunu tespit etmiştir. Kantos (2020), çalışmasında teknolojik alt yapısında sorun olan öğrencilerle iletişim sorunları yaşandığını belirlemiştir. Fidan (2020), çalışmasında uzaktan eğitim sürecinde öğrencilerin sorumluluk duygularının zayıfladığını tespit etmiştir. Bozkurt (2020) ise yaptığı çalışmada uzaktan eğitimin etkileşim ve iletişim üzerine olumsuz etkileri olduğunu tespit etmiştir.

İlkokullarda özel bilgi, beceri ve yetenek derslerinin (beden eğitimi ve oyun, görsel sanatlar, müzik) işleniş de uzaktan eğitim yaklaşımına göre yürütülmüştür. Devran ve Elitaş'ın (2017) çalışmasında kavrama ve uygulama basamaklarında yer alan kazanımların uzaktan eğitim modeliyle kazandırılmasında zorluklar yaşandığı belirtilmiştir. Bununla birlikte Müzik Dersi Öğretim Programı (İlkokul ve Ortaokul 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 ve 8. Sınıflar) (Millî Eğitim Bakanlığı [MEB], 2018a), Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programı (İlkokul ve Ortaokul 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 ve 8. Sınıflar) (MEB, 2018b) ve Beden Eğitimi ve Oyun Dersi Öğretim Programı (İlkokul 1, 2, 3 ve 4. Sınıflar) (MEB, 2018c) incelendiğinde bu derslerin kazanımlarının Bloom taksonomisine (Bloom, 1956) göre genellikle kavrama ve uygulama basamaklarına hitap ettiği görülmektedir.

Ders programlarında belirtilen kazanımlara ulaşmak için özellikle yazılı bir kaynağa sahip olan derslerin işlenişinde pek sorun yaşanmazken; beden eğitimi ve oyun, görsel sanatlar ve müzik derslerinin işlenişinde sorunlarla karşılaşıldığı öngörülmüştür. Bu sorunlar, özellikle kazanımların verilmesine yönelik görsel, işitsel,

yazılı materyaller konusunda ve derslerin işleniş yöntemlerinde yaşanmaktadır (Çıldır, 2019; Çok, 2021; Dinç-Altun ve Uzuner, 2018; Tarı, 2011; Yılmaz, 2020).

Araştırma sürecinde kullanmak için alanyazın taranarak uzaktan eğitim süreciyle ilgili çalışmalardan (Akyürek, 2020; Avcı ve Akdeniz, 2021; Başaran vd., 2020; Çok, 2021; Devran ve Elitaş, 2017; Fidan, 2020; Gören, Gök, Yalçın, Göregen ve Çalışkan, 2020; Kavuk ve Demirtaş, 2021; Koç, 2021; Kurnaz vd., 2020; Saygı, 2021) ve ilkokulda beden eğitimi ve oyun, görsel sanatlar ve müzikle ilgili çalışmalardan (Can ve Çava, 2017; Çıldır, 2019; Dilmaç ve İnanç, 2015; Dinç-Altun ve Uzuner, 2018; Güven ve Yıldız, 2013; Şenler, 2014; Tarı, 2011; Tel, Bozkurt ve Celayir, 2016; Özkan, 2012; Özmen, 2009; Yılmaz ve Arslan, 2019; Yılmaz, 2020) yararlanılmıştır.

Can ve Çava (2017), çalışmaya katılan öğretmenlerin oyun ve fiziki etkinlikler dersinde kazanım, ders kitabı ve etkinlikler açısından sorunlar yaşadıklarını, oyun ve fiziki etkinlikler dersinde kullanabilecekleri araç-gereçleri temin edemediklerini tespit etmişlerdir. Güven ve Yıldız (2013), sınıf öğretmenlerinin oyun ve fiziki etkinlikler dersinden beklentileri olarak gerekli araç-gereç ve malzemelerin sağlanması, ilkokul 1. sınıftan itibaren branş öğretmenlerince derslerin işlenmesi, bu ders ile ilgili sınıf öğretmenlerine seminer ve hizmet içi eğitim kurslarının verilmesi gerektiğini tespit etmişlerdir. Yılmaz (2020), sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi ve oyun dersinde karşılaştıkları sorunlar olarak okulların tesis ve malzeme eksiklikleri sorunları, öğretmenlerin lisans eğitiminden kaynaklı sorunları, ailelerin derse karşı ilgisizliği, dersin programının sınıf öğretmenleri tarafından kullanılmaması olarak tespit etmiştir. Tarı (2011), sınıf öğretmenlerinin görsel sanatlar dersinde yaşadıkları güçlükler olarak yeni metotları tanımada, derste üç boyutlu çalışmalar yaptırabilmede, hizmet içi eğitim programlarına katılabilmeye, konuya uygun materyali sağlamada yaşanan güçlükler olarak tespit etmiştir. Dinç-Altun ve Uzuner (2018), sınıf öğretmenlerinin üniversitede aldıkları müzik eğitiminin yeterli olmadığını, müzik öğretim programının çocuk düzeyine uygun olmayan bilgilerle doldurulduğunu, materyal eksikliğinin yaşandığını, öğrenme sürecinde etkileşimin yetersiz olduğunu, öğrenme sürecinde disiplinler arası ilişkilendirmenin yetersiz kaldığını tespit etmişlerdir. Şenler (2014), sınıf öğretmenlerinin müzik dersinde büyük ölçüde kendilerini yetersiz hissettiklerini, sınıf öğretmenlerinin %78'inin hizmet içi eğitimi gerekli bulduğunu, sınıf öğretmenlerinin %92'sinin haftada bir saat ders saatini yetersiz gördüklerini, sınıf öğretmenlerinin büyük bir kısmının lisans boyunca aldıkları müzik ve müzik eğitimi derslerinin yetersiz olduğunu düşündüklerini tespit etmiştir. Ulusal alanyazın incelendiğinde uzaktan eğitim hakkında yapılmış birçok araştırma görülmekle birlikte ilkokulda beden eğitimi ve oyun, görsel sanatlar ve müzik derslerinin uzaktan eğitimle işlenişini sınıf öğretmenlerinin görüşleri doğrultusunda derinlemesine inceleyen bir çalışmaya rastlanmamıştır. Söz konusu derslerin uzaktan eğitimle işleniş ve bu süreçte sınıf öğretmenlerinin deneyimlerinin ortaya konması hem eğitim planlayıcıları hem de diğer sınıf öğretmenleri açısından önem arz etmektedir. Çünkü çalışma sonucunda, elde edilen bulgulara dayanılarak problem durumuyla ilgili kişilere ve kurumlara öneriler sunulabilecektir.

Bu çalışmada, uzaktan eğitim sürecinde sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi ve oyun, görsel sanatlar ve müzik derslerinin işlenişine yönelik görüşlerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu çalışmanın amacı doğrultusunda çalışmanın ana problem sorusu "Uzaktan eğitim sürecinde sınıf öğretmenlerinin müzik, görsel sanatlar, beden eğitimi ve oyun derslerinde karşılaştıkları sorunlar nelerdir?" olarak belirlenmiştir. Araştırmanın ana problemine dayalı olarak alt problemleri şu şekilde belirlenmiştir:

1. Uzaktan eğitim sürecinde sınıf öğretmenlerinin müzik dersinde karşılaştıkları sorunlar nelerdir?
2. Uzaktan eğitim sürecinde sınıf öğretmenlerinin müzik dersinde karşılaştıkları sorunlara yönelik çözüm önerileri nelerdir?
3. Uzaktan eğitim sürecinde sınıf öğretmenlerinin görsel sanatlar dersinde karşılaştıkları sorunlar nelerdir?
4. Uzaktan eğitim sürecinde sınıf öğretmenlerinin görsel sanatlar dersinde karşılaştıkları sorunlara yönelik çözüm önerileri nelerdir?
5. Uzaktan eğitim sürecinde sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi ve oyun dersinde karşılaştıkları sorunlar nelerdir?
6. Uzaktan eğitim sürecinde sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi ve oyun dersinde karşılaştıkları sorunlara yönelik çözüm önerileri nelerdir?

YÖNTEM

Araştırmanın Modeli

Araştırma, nitel araştırma çerçevesinde durum çalışması yaklaşımına uygun olarak yürütülmüştür. Durum çalışması, bilimsel sorulara cevap aramada kullanılan ayırt edici bir yaklaşımdır (Büyüköztürk, Kılıç Çakmak-Akgün, Karadeniz ve Demirel, 2020). Durum çalışmasında, araştırmanın amacına ulaşmak için sınırları belirlenmiş bir durum hakkında kapsamlı veriler elde edilmeye çalışılır (Yıldırım ve Şimşek, 2013). Durum çalışmasında bir ya da daha fazla olay/ortam/program/sosyal grup/birbirine bağlı sistem derinlemesine incelenebilmektedir (McMillan, 2000; akt. Büyüköztürk vd., 2020). Durum çalışması, bir olayı meydana getiren ayrıntıları tanımlamak ve görmek, bir olaya ilişkin olası açıklamaları geliştirmek, bir olayı değerlendirmek amaçlarıyla kullanılır (Gall, Borg ve Gall, 1996; akt. Büyüköztürk vd., 2020).

Çalışma Grubu

Bu çalışma kolay ulaşılabılır örnekleme yöntemi ile belirlenmiş yirmi beş sınıf öğretmeniyle yapılmıştır. Amaçlı örnekleme yöntemlerinden biri olan kolay ulaşılabılır örnekleme yönteminin tercih edilmesinin sebepleri; zaman, emek ve maliyet yönünden araştırmanın kısa zamanda, en az maliyetle, kolaylıkla yapılmasını sağlamasıdır (Patton, 2015). Çalışmaya katılan yirmi beş sınıf öğretmenin demografik bilgileri Tablo 1'de sunulmuştur.

Tablo 1. Katılımcı Öğretmenlere Ait Demografik Bilgiler

Değişkenler	Demografik Özellikler	N
Cinsiyet	Kadın	13
	Erkek	12
	Toplam	25
Kıdem	1-5 yıl	12
	6-10 yıl	2
	11-15 yıl	7
	16-20 yıl	1
	21-25 yıl	2
	26+	1
Görev Yeri	Toplam	25
	Köy	6
	İlçe	17
	İl	2
	Toplam	25

Tablo 1 incelendiğinde, 13 kadın sınıf öğretmenin ve 12 erkek sınıf öğretmenin katılım sağladıkları görülmektedir. Toplam 25 sınıf öğretmeninden 12 sınıf öğretmenin 1-5 yıl, 2 sınıf öğretmenin 6-10 yıl, 7 sınıf öğretmenin 11-15 yıl, 1 sınıf öğretmenin 16-20 yıl, 2 sınıf öğretmenin 21-25 yıl, 1 sınıf öğretmenin ise 26 yıl üzeri kıdeme sahip olduğu anlaşılmaktadır. Sınıf öğretmenlerinden 6 sınıf öğretmeni köylerde, 17 sınıf öğretmeni ilçe merkezlerinde, 2 sınıf öğretmeni de il merkezinde görev yapmaktadır.

Veri Toplama Araçları

Bu çalışmada yapılandırılmış görüşme formu kullanılarak katılımcıların görüşleri belirlenmeye çalışılmıştır. Araştırılan konuda derinlemesine bilgi, katılımcıya kendini ifade etme ve analiz kolaylığı sağladığı için (Büyüköztürk vd., 2020) veri toplama aracı olarak yapılandırılmış görüşme formu tercih edilmiştir. Yapılandırılmış görüşme formu araştırmacılar tarafından araştırma probleminin alt soruları esas alınarak hazırlanmıştır. Yapılandırılmış görüşme formunda altı adet açık uçlu soru yer almaktadır. Bu formda katılımcıların kıdem, cinsiyet, görev yeri bilgisiyyle birlikte; müzik, görsel sanatlar, beden eğitimi ve oyun derslerinde karşılaştıkları sorunlar ve bu sorunlara yönelik çözüm önerilerine yer verilmiştir. Covid-19 tedbirlerine uymak gerekliliği nedeniyle yapılandırılmış görüşme formu, katılımcıların sosyal iletişim hesaplarına kelime işlem dosyası olarak gönderilmiştir. Katılımcılar, soruları yanıtladıktan sonra aynı şekilde araştırmacıların sosyal iletişim hesapları üzerinden veya e-posta adreslerine göndermişlerdir. Ulusal Akademik Ağ ve Bilgi Merkezi (ULAKBİM) kriterleri doğrultusunda Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği

Sosyal ve Beşerî Bilimler Kurulu'ndan 03.08.2021 tarih ve 62055 sayılı ve 18 nolu kararıyla etik kurul onayı alınmıştır.

Geçerlik ve Güvenirlik

Geçerlik ve güvenirlik, nitel araştırmalarda inandırıcılık kavramıyla ifade edilmektedir (Guba ve Lincoln, 1982; akt. Başkale, 2016). Nitel bir araştırmacının bilimsel değer taşıması için araştırma sürecinin ve sonuçlarının tutarlı olması, aynı zamanda başka araştırmacılar tarafından yeniden uygulanabilir olması gereklidir (Büyüköztürk vd., 2020). Görüşme formunun geçerliğini sağlamak için araştırmacıların hazırladığı taslak yapılandırılmış görüşme formu, alanında uzman iki öğretim üyesinin önerileri doğrultusunda düzenlenmiştir. Düzenlenmiş yapılandırılmış görüşme formunun son hâli de aynı öğretim üyeleri tarafından incelendikten sonra yapılandırılmış görüşme formunun kullanılmasına karar verilmiştir. Son olarak, örnekleme dâhil edilmeyen üç sınıf öğretmenine sorular sorularak, soruların açık ve anlaşılır olduğu, amaca uygun olduğu tespit edilmiştir.

Araştırmanın güvenirliliğini sağlamak için, katılımcıların sorulara verdiği yanıtlar gözden geçirilerek anlaşılmayan veya yanlış anlaşılabilir ifadeler olup olmadığı kontrol edilmiştir. Verilen yanıtlarda açıkça anlaşılmayan ifadeler bulunmadığı görülmüştür. Elde edilen veriler iki araştırmacı tarafından sanal ortamda uzaktan etkileşim içinde görüş birliğiyle kodlanarak ve kategorilere ayrılarak güvenirlilik sağlanmaya çalışılmıştır.

Verilerin Analizi

Araştırmada elde edilen veriler içerik analizi tekniğiyle çözümlenmiştir. İçerik analizi, belirli kurallara dayalı kodlamalar yapılarak bir metnin içerik kategorileri hâlinde özetlendiği sistematik, yinelenebilir bir tekniktir (Büyüköztürk vd., 2020). İçerik analizinde elde edilen kodlar arasında anlam ilişkileri kurularak temalar oluşturulur (Yıldırım ve Şimşek, 2013). Araştırmada yapılandırılmış görüşme formuyla öğretmenlerin görüşleri alındıktan sonra katılımcıların sorulara verdikleri cevaplar soru başlıkları altında sıralanmıştır. Bu cevaplar tek tek okunarak kodlar araştırmacılar tarafından görüş birliğiyle belirlenmiştir. Kodlar belirlendikten sonra görüş birliği içinde bu kodlar kategorilere dönüştürülmüştür. Sırasıyla diğer sorular için de veri analizi bu şekilde yapılmıştır. Oluşturulan kodlar ve kategoriler neticesinde elde edilen bulgular, frekans bilgisi eklenip tablolar halinde sunulmuştur. Tablolar yorumlandıktan sonra bulguların desteklenmesi adına, sorulara verilen cevapları en iyi yansıtan katılımcı görüşleri doğrudan alıntılanmıştır. Doğrudan alıntılarda katılımcılar SÖ1, SÖ2, SÖ3, ... SÖ25 şeklinde kodlanmıştır.

BULGULAR

Bu çalışmada elde edilen bulgular alt soru başlıkları altında incelenmiştir. Tablolar oluşturulup öğretmen görüşlerinden alıntılar yapılmıştır.

1. Alt Probleme Yönelik Bulgular

Bu araştırmanın birinci alt problemi, "Uzaktan eğitim sürecinde sınıf öğretmenlerinin müzik dersinde karşılaştıkları sorunlar nelerdir?". Uzaktan eğitim sürecinde sınıf öğretmenlerinin müzik dersinde karşılaştıkları sorunlar Tablo 2'de belirtilmiştir.

Tablo 2 incelendiğinde öğretmenlerin uzaktan eğitim sürecinde müzik dersinde en çok karşılaştıkları sorunlar *teknolojiden kaynaklı sorunlar* olarak görünmektedir. Bununla birlikte *dersin öğretim programından kaynaklı sorunlar*, *öğrenciden kaynaklı sorunlar*, *dersin işlenişinden kaynaklı sorunlar*, *öğretmenden kaynaklı sorunlar* da belirtilmiştir. Buna karşın *sorun yaşamadığını* belirten öğretmenler de olmuştur. Diğer kategorilerle karşılaştırıldığında öğretmenler, öğrenciden kaynaklı daha çok sorun belirtmişlerdir. Öğretmenden kaynaklı sorunlar kategorisinde bir öğretmen sorun belirtmiştir. Sorun yaşamadığını belirten ise iki öğretmen bulunmaktadır. Teknolojiden kaynaklı sorunların sınıf öğretmenleri tarafından sıklıkla dile getirilmesi, uzaktan eğitimde alt yapı sorunlarının çözülemediğini göstermektedir. Sınıf öğretmenlerinin öğrenciden kaynaklı sorunları daha çok belirtmeleri, öğrencilerin müzik dersinde uzaktan eğitime uyum sağlayamadıklarını göstermektedir.

Tablo 2. Müzik Dersinde Karşılaşılan Sorunlar

Kategoriler	Kodlar	Frekans (f)
Teknolojiden kaynaklı sorunlar	İnternet bağlantısında kopma yaşanması	15
	Öğrencilerin cihaz yetersizlikleri	6
	Öğrenci internet imkânlarının sınırlı olması	6
Dersin öğretim programından kaynaklı sorunlar	Uygulama becerilerinin kazandırılmasında zorluk	7
	Ders saatinin yetersiz olması	3
	Beceri gerektiren ders olması	2
Öğrenciden kaynaklı sorunlar	Dersin önemsenmemesi	5
	Derse katılımın düşük olması	4
	Dikkatin çabuk dağılması	3
	Etkinlikleri özveriyle gerçekleştirilmemesi	3
	Cihaz ve program kullanmada zorluk	2
	Ders disiplinini bozmak	2
	Ders ortamının sessiz olmaması	1
	Dersin işlenişinden kaynaklı sorunlar	Etkileşimin yaşanmasında zorluk
	Materyal eksikliği	1
Öğretmenden kaynaklı sorunlar	Cihaz ve program kullanmada zorluk	1
Sorun yaşamayanlar	Herhangi bir sorun yaşanmaması	2

İnternet bağlantısında kopma yaşanması sorununu belirten SÖ4, "Özellikle bağlantılarda kopmalar ve ses problemleri yaşıyor." demiştir. Uygulama becerilerinin kazandırılmasında zorluk yaşanması konusunda SÖ9, "Teorik konular işlenebiliyor ancak uzaktan eğitimle uygulamalı müzik konuları işlenemiyor." diyerek görüşünü belirtmiştir. Dersin önemsenmemesi konusunda SÖ23, "En önemli sorunlardan biri öğrencinin müzik derslerine ilgisiz olması ve uzaktan derse katılım sağlamaması olmuştur." demiştir. Dikkatin çabuk dağılması konusunda SÖ25, "... derse adapte sorunu yaşıyor." demiştir. Etkileşimin yaşanmasında zorluk konusunda SÖ8, "Müzik dersinin var olan kazanımlarını verirken öğrenci- öğrenci, öğrenci- öğretmen; duyuşsal, bilişsel ve psiko-motor alanlarında iletişim ve etkileşim halindedirler. Uzaktan eğitimde bu iletişim ve etkileşim eksik kalıyor." olarak düşüncesini belirtmiştir. Öğretmenin cihaz ve program kullanmasında zorluk konusunda SÖ13, "Uzaktan eğitim ders işlenişinde kullanılan cihaz ve uygulamaları, programları kullanma konularında bilgi ve beceri eksikliği..." diyerek görüşünü belirtmiştir. Herhangi bir sorun yaşanmadığı konusunda SÖ11, "Uzaktan eğitim sürecinde müzik dersine yönelik sorunlarımız olmadı. Müfredatımızda yer alan konular öğretmenin anlatımı ve sonrasında da ilgili konuya yönelik çeşitli video paylaşımları sonucunda sorun olmaktan çıkıyor." diyerek düşüncesini belirtmiştir.

2. Alt Probleme Yönelik Bulgular

Bu araştırmanın ikinci alt problemi, "Uzaktan eğitim sürecinde sınıf öğretmenlerinin müzik dersinde karşılaştıkları sorunlara yönelik çözüm önerileri nelerdir?". Uzaktan eğitim sürecinde sınıf öğretmenlerinin müzik dersinde karşılaştıkları sorunlara yönelik çözüm önerileri Tablo 3'te belirtilmiştir.

Tablo 3 incelendiğinde öğretmenler uzaktan eğitim sürecinde müzik dersinde karşılaştıkları sorunlara yönelik olarak en çok öneriyi *dersin işlenişinden kaynaklı sorunlara yönelik öneriler* kategorisinde belirtmişlerdir. On öğretmen bu kategoriye yönelik öneri sunmuştur. Öğretmenlerin görüşleri incelendiğinde en az önerinin *dersin öğretim programından kaynaklı sorunlara yönelik öneriler* kategorisinde olduğu görülmektedir. Beş öğretmen bu kategoride öneri sunmuştur. Diğer kategoriler incelendiğinde *teknolojiden kaynaklı sorunlara yönelik öneriler* kategorisinde altı öğretmen, *öğrenciden kaynaklı sorunlara yönelik öneriler* kategorisinde sekiz öğretmen, *öğretmenden kaynaklı sorunlara yönelik öneriler* kategorisinde yedi öğretmen öneri sunmuştur. Sınıf öğretmenlerinin dersin işlenişinden kaynaklı sorunlara daha çok öneride bulunmaları, müzik dersinde bu kategoriye daha çok önem verdiklerini göstermektedir. Bununla birlikte diğer kategorilerde de öneri frekans sayıları birbirine yakındır.

Öğrencilere internet erişiminin sağlanması önerisini SÖ1, "Uzaktan eğitimde öğrencilere internet sınırsız bir şekilde bedava olursa bu derslere de katılım sağlanabilir." ifadesiyle dile getirmiştir. Ders saatinin artırılması önerisini SÖ13, "Uzaktan eğitim sürecinde müzik dersi saati artırılabilir." şeklinde belirtmiştir. Öğretmenin

öğrenciyle ve velilerle iletişim kurması önerisini SÖ21, "Müzik dersinin öğrencilerin gözünde mihver dersler gibi önemli görülmesi için gerekli bilgilendirme konuşmaları yapılabilir." ifadesiyle dile getirmiştir. Öğrencilerin bireysel çalışma yapmalarının sağlanması önerisini SÖ16, "Toplu halde değil tek tek öğrenilen şarkıları söyleyerek tam olmasa da çözüm sağladık." şeklinde dile getirmiştir. Teknoloji ve sanal becerilerinin geliştirilmesi önerisini SÖ7, "Öğretmenlerin teknoloji kullanımları ve sanal ortamda ders işleme becerileri geliştirilmeli." ifadesiyle belirtmiştir.

Tablo 3. Müzik Dersinde Karşılaşılan Sorunlara Yönelik Çözüm Önerileri

Kategoriler	Kodlar	Frekans (f)
Teknolojiden kaynaklı sorunlara yönelik öneriler	Öğrencilere internet erişiminin sağlanması	3
	Cihaz sorunlarının giderilmesi	3
Dersin öğretim programından kaynaklı sorunlara yönelik öneriler	Ders saatinin artırılması	2
	Müzik uygulamasının oluşturulması	2
Öğrenciden kaynaklı sorunlara yönelik öneriler	Kazanımların uzaktan eğitime uygun hale getirilmesi	1
	Müziğin öğrencilere sevdirmesi	4
	Sessiz ortam ayarlanması	2
Dersin işlenişinden kaynaklı sorunlara yönelik öneriler	Öğretmenin öğrencilerle ve velilerle iletişim kurması	2
	Öğrencilerin bireysel çalışma yapmalarının sağlanması	4
	Çalgı eğitiminde uzman kişilerden yararlanılması	3
	Video destekli öğretim yapılması	2
Öğretmenden kaynaklı sorunlara yönelik öneriler	Yüz yüze gerçekleştirilmesi	1
	Teknoloji ve sanal becerilerinin geliştirilmesi	4
	Branş öğretmeni tarafından işlenmesi	2
	Meslek içi kurs/seminer düzenlenmesi	1

3. Alt Probleme Yönelik Bulgular

Bu araştırmanın üçüncü alt problemi, "Uzaktan eğitim sürecinde sınıf öğretmenlerinin görsel sanatlar dersinde karşılaştıkları sorunlar nelerdir?". Uzaktan eğitim sürecinde sınıf öğretmenlerinin görsel sanatlar dersinde karşılaştıkları sorunlar Tablo 4'te belirtilmiştir.

Tablo 4. Görsel Sanatlar Dersinde Karşılaşılan Sorunlar

Kategoriler	Kodlar	Frekans (f)
Teknolojiden kaynaklı sorunlar	Öğrenci internet imkânlarının sınırlı olması	8
	Öğrencilerin cihaz yetersizlikleri	7
Dersin öğretim programından kaynaklı sorunlar	Uygulama becerilerinin kazandırılmasında zorluk	3
	Ders saatinin yetersiz olması	2
Öğrenciden kaynaklı sorunlar	Motivasyonun sağlanamaması	5
	Gerekli malzemelerin temin edilmemesi	3
	Yönergeleri takip edememe	3
	Dersin önemsenmemesi	2
Dersin işlenişinden kaynaklı sorunlar	Cihaz ve program kullanmada zorluk	1
	Öğretmen- öğrenci etkileşiminin sağlanamaması	14
	Öğrenci-öğrenci etkileşiminin sağlanamaması	7
Öğretmenden kaynaklı sorunlar	Materyal eksikliği	2
	Cihaz ve program kullanmada zorluk	1
Sorun yaşamayanlar	Herhangi bir sorun yaşanmaması	1

Tablo 4 incelendiğinde öğretmenlerin uzaktan eğitim sürecinde görsel sanatlar dersinde en çok karşılaştıkları sorunlar *dersin işlenişinden kaynaklı sorunlar* olarak görünmektedir. Bununla birlikte *dersin öğretim programından kaynaklı sorunlar*, *öğrenciden kaynaklı sorunlar*, *teknolojiden kaynaklı sorunlar*, *öğretmenden kaynaklı sorunlar* da belirtilmiştir. Sorun yaşamadığını belirten bir öğretmen bulunmaktadır. Öğretmenden kaynaklı sorunlar kategorisinde bir öğretmen sorun belirtmiştir. Görsel sanatlar dersinde sınıf öğretmenlerinin dersin işlenişinden kaynaklı sorunları, teknolojiden kaynaklı sorunları ve öğrenciden kaynaklı sorunları sıklıkla belirtmiş olmaları; bu derste öğretmen-öğrenci ve öğrenci-öğrenci etkileşiminin yeterli sağlanmadığını,

öğrencilerin uzaktan eğitimde teknolojik alt yapı yetersizlikleri yaşadıklarını ve öğrencilerin görsel sanatlar dersinde uzaktan eğitim sürecine uyum sağlayamadıklarını göstermektedir.

Öğrencilerin cihaz yetersizlikleri sorununu belirten SÖ10, "...ders katılım için gerekli olan internet, cihaz gibi ekipman." demiştir. Ders saatinin yetersiz olması konusunda SÖ6, "Tek sorun süre sıkıntısı olabilir. Bazı etkinliklerde süre yeterli gelmiyor." diyerek görüşünü belirtmiştir. Motivasyonun sağlanamaması konusunda SÖ15, "...ancak uzaktan eğitimde bu motivasyon sağlanamamaktadır." demiştir. Yönergeleri takip edememe konusunda SÖ23, "...yönergeleri takip etmekte zorlanması uzaktan eğitim sürecinde yaşanan sorunlardandır." demiştir. Öğrenci-öğrenci etkileşiminin sağlanamaması konusunda SÖ3, "...yüz yüze eğitimde sınıf ortamında öğrencilerin ortaya çıkarmış olduğu ürünlerin içerikleri daha zengin oluyor. Çünkü birbirleriyle fikir alışverişi yapabiliyor veya çizdikleri resimlerden etkilenerek daha farklı çalışmalar ortaya çıkabiliyor. Fakat uzaktan eğitimde bu pek mümkün olmuyor." olarak düşüncesini belirtmiştir. Öğretmenin cihaz ve program kullanmasında zorluk konusunda SÖ13, "Uzaktan eğitim ders işlenişinde kullanılan cihaz ve uygulamaları, programları kullanma konularında bilgi ve beceri eksikliği..." diyerek görüşünü belirtmiştir. Herhangi bir sorun yaşanmadığı konusunda SÖ11, "Görsel sanatlarda uzaktan eğitim zamanlarında herhangi bir sorunla karşılaşmadım." diyerek düşüncesini belirtmiştir.

4. Alt Probleme Yönelik Bulgular

Bu araştırmanın dördüncü alt problemi, "Uzaktan eğitim sürecinde sınıf öğretmenlerinin görsel sanatlar dersinde karşılaştıkları sorunlara yönelik çözüm önerileri nelerdir?". Uzaktan eğitim sürecinde sınıf öğretmenlerinin görsel sanatlar dersinde karşılaştıkları sorunlara yönelik çözüm önerileri Tablo 5'te belirtilmiştir.

Tablo 5. Görsel Sanatlar Dersinde Karşılaşılan Sorunlara Yönelik Çözüm Önerileri

Kategoriler	Kodlar	Frekans (f)
Teknolojiden kaynaklı sorunlara yönelik öneriler	Cihaz sorunlarının giderilmesi	5
	Öğrencilere internet erişiminin sağlanması	3
Dersin öğretim programından kaynaklı sorunlara yönelik öneriler	Ders saatinin artırılması	2
	Uygulama kazanımlarında aileden yardım alınması	2
	Kazanımların uzaktan eğitime uygun hale getirilmesi	1
Öğrenciden kaynaklı sorunlara yönelik öneriler	Dersin ayrıntılı kılavuzunun oluşturulması	1
	Dersi sevdirmek amaçlı çalışmalar yapılması	4
	Öğretmenin öğrencilerle ve velilerle iletişim kurması	4
	Öğretmenin dönüt ve düzeltme sağlaması	2
	Eksik malzemelerin tamamlanması	1
Dersin işlenişinden kaynaklı sorunlara yönelik öneriler	Uygun yöntemin kullanılması	5
	Uygun materyallerin geliştirilmesi	5
	Video destekli öğretim yapılması	4
	Yüz yüze gerçekleştirilmesi	2
Öğretmenden kaynaklı sorunlara yönelik öneriler	Öğretmenin kendini özel olarak geliştirmesi	1
	Branş öğretmeni tarafından işlenmesi	1
	Meslek içi kurs/seminer düzenlenmesi	1

Tablo 5 incelendiğinde öğretmenler uzaktan eğitim sürecinde görsel sanatlar dersinde karşılaştıkları sorunlara yönelik olarak en çok öneriyi *dersin işlenişinden kaynaklı sorunlara yönelik öneriler* kategorisinde belirtmişlerdir. 16 öğretmen bu kategoriye yönelik öneri sunmuştur. Öğretmenlerin görüşleri incelendiğinde en az önerinin *öğretmenden kaynaklı sorunlara yönelik öneriler* kategorisinde olduğu görülmektedir. Üç öğretmen bu kategoride öneri sunmuştur. Diğer kategoriler incelendiğinde *teknolojiden kaynaklı sorunlara yönelik öneriler* kategorisinde sekiz öğretmen, *öğrenciden kaynaklı sorunlara yönelik öneriler* kategorisinde 11 öğretmen, *dersin öğretim programından kaynaklı sorunlara yönelik öneriler* kategorisinde altı öğretmen öneri sunmuştur. Sınıf öğretmenlerinin dersin işlenişinden kaynaklı sorunlara yönelik öneriler kategorisinde ve öğrenciden kaynaklı sorunlara yönelik öneriler kategorisinde daha sık öneri belirtmeleri, bu kategorilere daha çok önem verdiklerini göstermektedir.

Cihaz sorunlarının giderilmesi önerisini SÖ4, "Öğrencilerin kullanacağı cihazlar yetersiz olduğu için her öğrencide en az bir tablet olması gerekiyor." sözleriyle belirtmiştir. Uygulama kazanımlarında aileden yardım alınması önerisini SÖ2, "Öğrencinin ailesindeki kişiler öğrencinin çalışmayı yapmasına uygulamalı olarak yardım ederse öğrenci daha az sorun yaşar." sözleriyle belirtmiştir. Öğretmenin dönüt ve düzeltme sağlaması önerisini SÖ16, "Bu sorunu video ile gösterip anlık aşama aşama videoyu durdurarak dönüt düzeltme yaparak çözdüm." sözleriyle dile getirmiştir. Uygun yöntemin kullanılması önerisini SÖ5, "Günümüzde yaygın olan dijital resim/fotoğraf uygulamaları kullanılsa öğretmenin yardım etmesi ve dönüt vermesi daha kolay olabilir." sözleriyle dile getirmiştir. Öğretmenin kendini özel olarak geliştirmesi önerisini SÖ11, "...öğretmenin de kendisini öğrenci yeteneklerini ortaya çıkaracak anlamda geliştirmesi gerekmektedir." sözleriyle belirtmiştir.

5. Alt Probleme Yönelik Bulgular

Bu araştırmanın beşinci alt problemi, "Uzaktan eğitim sürecinde sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi ve oyun dersinde karşılaştıkları sorunlar nelerdir?". Uzaktan eğitim sürecinde sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi ve oyun dersinde karşılaştıkları sorunlar Tablo 6'da belirtilmiştir.

Tablo 6. Beden Eğitimi ve Oyun Dersinde Karşılaşılan Sorunlar

Kategoriler	Kodlar	Frekans (f)	
Teknolojiden kaynaklı sorunlar	Öğrenci internet imkânlarının sınırlı olması	4	
	Öğrencilerin cihaz yetersizlikleri	3	
Dersin öğretim programından kaynaklı sorunlar	Uygulama becerilerinin kazandırılmasında zorluk	14	
	Öğrenciden kaynaklı sorunlar	Dersin önemsenmemesi	4
		Katılım düşüklüğü	2
Dersin işlenişinden kaynaklı sorunlar	Cihaz ve program kullanmada güçlük	1	
	Oyun çalışmalarının yapılamaması	14	
	Spor için evde uygun ortamın olmaması	12	
	Öğrenci-öğrenci etkileşiminin olmaması	4	
	Materyal eksikliği	4	
	Öğretmen-öğrenci etkileşiminin sağlanamaması	2	
	Uzaktan öğrenci kontrolünün zorluğu	2	
Öğretmenden kaynaklı sorunlar	Cihaz ve program kullanmada zorluk	1	

Tablo 6 incelendiğinde öğretmenlerin uzaktan eğitim sürecinde beden eğitimi ve oyun dersinde en çok karşılaştıkları sorunlar *dersin işlenişinden kaynaklı sorunlar* olarak görülmektedir. Bununla birlikte *dersin öğretim programından kaynaklı sorunlar*, *öğrenciden kaynaklı sorunlar*, *teknolojiden kaynaklı sorunlar*, *öğretmenden kaynaklı sorunlar* da belirtilmiştir. Öğretmenden kaynaklı sorunlar kategorisinde bir öğretmen sorun belirtmiştir. Sınıf öğretmenlerinin dersin işlenişinden kaynaklı sorunları çok sık bir şekilde belirtmeleri, bu kategoride yaşadıkları sıkıntıları belirgin bir şekilde ortaya çıkarmaktadır. Beden eğitimi ve oyun dersinde sıkıntı yaşamadığını belirten öğretmen yoktur.

Öğrencilerin internet imkânlarının sınırlı olması sorununu belirten SÖ12, "İnterneti olmayan öğrencilere ulaşamıyoruz." demiştir. Uygulama becerilerinin kazandırılmasında zorluk konusunda SÖ2, "Öğrencilere beden eğitimi ve oyunla ilgili yeni beceri kazandırmak internet üzerinden çok zordur." diyerek; SÖ9 da "Bu ders çoğunlukla uygulamalı bir derstir. Teorik kısmı ekran başında yapılabilir. Ancak uygulama kısmı ekran önünde olmaz. Çocuğun bahçeye çıkması gerekir. Koşması, zıplaması ve oynaması gerekir." diyerek görüşünü belirtmiştir. Katılım düşüklüğü konusunda SÖ1, "...Gerekli önem görmediği için katılım düşüktür." demiştir. Oyun çalışmalarının yapılamaması konusunda SÖ20, "...Eğitsel oynanan kaba ve ince motor gelişimini destekleyici oyunlar oynanamıyor." demiştir. Spor için evde uygun ortamın olmaması konusunda SÖ22, "Alan konusunda sıkıntı yaşıyorum. Bazı ısınma hareketleri yapabiliyoruz. Bireysel eğitici oyunlar, alandan ve bireysellikten dolayı sınırlı ve bazen çocuklar için sıkıcı olabiliyor. Bulduğum ortam daha fazlası için müsait değil." demiştir. Öğrenci-öğrenci etkileşiminin sağlanamaması konusunda SÖ18, "Öğrencilerimiz birlikte hareket etmenin zevkini yaşamıyorlar." diyerek düşüncesini belirtmiştir. Öğretmenin cihaz ve program kullanmasında zorluk

yaşamaları konusunda SÖ13, "Uzaktan eğitim ders işlenişinde kullanılan cihaz ve uygulamaları, programları kullanma konularında bilgi ve beceri eksikliği..." diyerek görüşünü belirtmiştir.

6. Alt Probleme Yönelik Bulgular

Bu araştırmanın altıncı alt problemi, "Uzaktan eğitim sürecinde sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi ve oyun dersinde karşılaştıkları sorunlara yönelik çözüm önerileri nelerdir?". Uzaktan eğitim sürecinde sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi ve oyun dersinde karşılaştıkları sorunlara yönelik çözüm önerileri Tablo 7'de belirtilmiştir.

Tablo 7. Beden Eğitimi ve Oyun Dersinde Karşılaşılan Sorunlara Yönelik Çözüm Önerileri

Kategoriler	Kodlar	Frekans (f)
Teknolojiden kaynaklı sorunlara yönelik öneriler	Cihaz sorunlarının giderilmesi	3
	Öğrencilere internet erişiminin sağlanması	3
Dersin öğretim programından kaynaklı sorunlara yönelik öneriler	Kazanımların uzaktan eğitime uygun hale getirilmesi	4
	Dersin ayrıntılı kılavuzunun oluşturulması	1
Öğrenciden kaynaklı sorunlara yönelik öneriler	Öğretmenin öğrencileri ve velileri bilgilendirmesi	3
	Uygun ders ortamının oluşturulması	2
Dersin işlenişinden kaynaklı sorunlara yönelik öneriler	Uzaktan eğitime uygun etkinliklerin planlanması	6
	Uygun yöntemin kullanılması	5
	Video destekli öğretim yapılması	5
	Yüz yüze gerçekleştirilmesi	1
	Bireysel çalışmaların yapılması	1
	Öğretmenden kaynaklı sorunlara yönelik öneriler	Branş öğretmeni tarafından işlenmesi
	Meslek içi kurs/seminer düzenlenmesi	1

Tablo 7 incelendiğinde sınıf öğretmenleri uzaktan eğitim sürecinde beden eğitimi ve oyun dersinde karşılaştıkları sorunlara yönelik olarak en çok öneriyi *dersin işlenişinden kaynaklı sorunlara yönelik öneriler* kategorisinde belirtmişlerdir. 18 öğretmen bu kategoriye yönelik öneri sunmuştur. Öğretmenlerin görüşleri incelendiğinde en az önerinin *öğretmenden kaynaklı sorunlara yönelik öneriler* kategorisinde olduğu görülmektedir. İki öğretmen bu kategoride öneri sunmuştur. Diğer kategoriler incelendiğinde *teknolojiden kaynaklı sorunlara yönelik öneriler* kategorisinde altı öğretmen, *öğrenciden kaynaklı sorunlara yönelik öneriler* kategorisinde beş öğretmen, *dersin öğretim programından kaynaklı sorunlara yönelik öneriler* kategorisinde beş öğretmen öneri sunmuştur. Sınıf öğretmenlerinin dersin işlenişinden kaynaklı sorunlara yönelik öneriler kategorisinde belirgin bir şekilde öneri sunmaları, bu kategoriye verdikleri önemi göstermektedir.

Öğrencilere internet erişiminin sağlanması önerisini SÖ8, "Öğrencilere teknolojik destek ve sınırsız internet paketi imkânı sağlanmalıdır." sözleriyle belirtmiştir. Dersin ayrıntılı kılavuzunun oluşturulması önerisini SÖ22, "...Uzaktan beden eğitimi ve oyun dersleri için ayrıntılı kılavuzun olması bizler için faydalı olacaktır." sözleriyle belirtmiştir. Öğretmenin öğrencileri ve velileri bilgilendirmesi önerisini SÖ1, "Beden eğitimi ve oyun dersimizin uzaktan eğitim sürecinde sağlığımız açısından daha da önemli hale geldiğini çocuklara anlatmak." sözleriyle dile getirmiştir. Uzaktan eğitime uygun etkinliklerin planlanması önerisini SÖ19, "Derslerin kapalı alan ve bireysel etkinlik olarak planlanması yapıldı." sözleriyle dile getirmiştir. Video destekli öğretim yapılması önerisini SÖ17, "Ders esnasında öğrenci seviyesine uygun video yardımı ile öğrencilerle birlikte egzersizler yapılmaktadır." sözleriyle belirtmiştir. Branş öğretmeni tarafından dersin işlenmesi önerisini SÖ12, "Branş öğretmenin ders vermesi daha faydalı olur diye düşünüyorum." sözleriyle dile getirmiştir.

SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

Bu çalışmada, uzaktan eğitim sürecinde sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi ve oyun, görsel sanatlar, müzik derslerinin işlenişine ait görüşleri belirlenmek istenmiştir. Bulgulardan yola çıkılarak ulaşılan sonuçlar, alanyazında yer alan çalışmaların sonuçlarıyla karşılaştırılıp sonuçlar arasında benzerlikler ve farklılıklar tespit edilmeye çalışılmıştır.

Uzaktan eğitim sürecinde müzik dersinde karşılaşılan sorunlarla ilgili olarak sınıf öğretmenlerinin en fazla sorun yaşadığı kategori olan öğrenciden kaynaklı sorunlar kategorisinde; dersin önemsenmemesi, derse katılımın düşük olması, dikkatin çabuk dağılması, etkinlikleri özveriyle gerçekleştirmemeleri, cihaz ve program kullanmada zorluk, ders disiplinini bozmak, ders ortamının sessiz olmaması olarak bulunmuştur. Saygı'nın (2021) araştırmasında uzaktan eğitim canlı derslerine katılımın yetersiz olduğu tespit edilmiştir. Kavuk ve Demirtaş (2021) ise çalışmasında öğrencilerin ders çalışma ortamlarında dikkat dağıtıcı çok unsurun bulunmasının dersin işlenişini zorlaştırdığı sonucuna ulaşmıştır. Müzik dersinde en az sorun yaşanan kategori, öğretmenden kaynaklı sorunlar kategorisidir. Burada öğretmenlerin program ve cihaz kullanmada zorluk yaşadıkları belirtilmiştir. İki öğretmen ise sorun yaşamadıklarını belirtmişlerdir. Fidan'ın (2020) çalışmasında sınıf öğretmenlerinin mezun oldukları yüksek öğretim kurumunda uzaktan eğitimle ilgili bilgi beceri kazanamadıkları için uzaktan eğitimde sorun yaşadıkları belirtilmiştir. Özmen (2009) ise çalışmasında sınıf öğretmenlerinin lisans programlarında bulunan müzik öğretimiyle alakalı derslerin, temel düzeyde bazı beceriler kazandırsa da bunun ilköğretimde müzik dersi işlemekte yeterli olmadığını belirtmiştir. Müzik dersinde teknolojiden kaynaklı sorunlar kategorisinde yaşanan sorunlar olarak internet bağlantısında kopma yaşanması, öğrenci internet imkânlarının sınırlı olması ve öğrencilerin cihaz yetersizlikleri belirtilmiştir. Alpago ve Oduncu-Alpago'nun (2020) yaptığı çalışmada da evinde teknik alt yapı sorunu olan öğrencilerin uzaktan eğitim sürecinden olumsuz etkilenenleri belirtilmiştir. Müzik dersinde öğretim programından kaynaklı sorunlar kategorisinde, uygulama becerilerinin kazandırılmasında zorluk, ders saatinin yetersiz olması ve beceri gerektiren ders olması sorunları belirtilmiştir. Devran ve Elitaş (2017) çalışmasında uygulamaya dönük derslerin uzaktan eğitimde yeterince uygulanmadığını belirtmiştir. Şenler'in (2014) çalışmasında sınıf öğretmenlerinin büyük çoğunluğunun (%92) müzik dersi için haftada bir ders saatinin yetersiz olduğu görüşünde oldukları belirtilmiştir. Müzik dersinde dersin işlenişinden kaynaklı sorunlar; öğrenci-öğretmen etkileşiminde zorluk, materyal eksikliği sorundur. Gürer, Tekinarslan ve Yavuzalp'in (2016) çalışmasında uzaktan eğitimde öğretmenin göz teması kuramaması, öğrenciyi her an izleyememesi gibi nedenlerle öğrencilerin derse katılımının düştüğünü tespit etmişlerdir.

Sınıf öğretmenlerinin uzaktan eğitim sürecinde müzik dersinde öğrenciden kaynaklı sorunlara yönelik öneriler olarak müziğin öğrencilere sevdirmesini, sessiz ortam ayarlanmasını, öğretmenin öğrencilerle ve velilerle iletişim kurmasını sunmuşlardır. Duman'ın (2020) çalışmasında, öğretmenlerin öğrencilerle iletişim ve etkileşim içinde olmalarının uzaktan eğitimin daha etkili ve verimli olmasını sağlayacağı belirtilmiştir. Avcı ve Akdeniz (2021) çalışmasında öğrencilerin derse katılımını artırmak için öğretmenlerin velileri bilgilendirmeleri gerektiğini belirtmiştir. Öğretmenden kaynaklı sorunlara yönelik olarak teknolojiyi kullanma becerileri geliştirilmeli, dersin branş öğretmeni tarafından işlenmeli ve öğretmenlere meslek içi kurs ve seminer düzenlenmelidir. Özmen'in (2009) çalışmasında dersi branş öğretmenlerinin işlemesinin daha verimli olacağı belirtilmiştir. Nitekim Şenler (2014) de çalışmasında sınıf öğretmenlerinin çoğunluğunun (%78) müzik dersi ile ilgili hizmet içi eğitimin gerekli olduğunu vurgulamıştır. Teknolojiden kaynaklı sorunlara yönelik öneriler olarak, öğrencilere internet erişiminin sağlanması ve cihaz sorunlarının giderilmesi sunulmuştur. Devran ve Elitaş'ın (2017) çalışmasında uzaktan eğitimde öğrencilerin teknolojik altyapıya ve teknolojiyi kullanabilme becerisine sahip olmaları gerektiği belirtilmiştir. Dersin öğretim programından kaynaklı sorunlara yönelik olarak sınıf öğretmenleri ders saatlerinin artırılması, müzik uygulamasının oluşturulması ve kazanımların uzaktan eğitime uygun hale getirilmesi önerilerini sunmuşlardır. Avcı ve Akdeniz'in (2021) çalışmasında nitelikli çevrimiçi eğitim içeriği üretilmesi önerisinde bulunulmuştur. Sınıf öğretmenleri, dersin işlenişinden kaynaklı sorunlara yönelik olarak öğrencilerin bireysel çalışma yapmalarının sağlanması, çalgı eğitiminde uzman kişilerden yararlanılması, video destekli öğretim yapılması ve dersin yüz yüze gerçekleştirilmesi önerilerini sunmuşlardır. Dersin öğrencilere zevkli hale getirilmesi noktasında Özbay (2015) yaptığı çalışmada dersin sunum aşamasında metin temelli içerikler yerine daha fazla duyu organına hitap edecek ve öğrencilerin ilgisini çekecek video, animasyon gibi içeriklerin sunulmasının tercih edilmesi gerektiğini belirtmiştir.

Uzaktan eğitim sürecinde görsel sanatlar dersinde karşılaşılan sorunlarla ilgili olarak sınıf öğretmenlerinin en fazla sorun yaşadığı kategori olan öğrenciden kaynaklı sorunlar; motivasyonun sağlanamaması, gerekli malzemelerin temin edilmemesi, yönergeleri takip edememe, dersin önemsenmemesi, cihaz ve program kullanmada zorluklardır. Benzer şekilde Duman (2020) da çalışmasında uzaktan eğitim sürecinde öğrencilerin dikkat ve motivasyon kayıpları yaşadıklarını belirtmiştir. Uzaktan eğitim sürecinde görsel sanatlar dersinde en

az sorun yaşanan kategori, öğretmenden kaynaklı sorunlar kategorisidir. Burada da müzik dersindeki gibi öğretmenlerin teknolojik program ve cihaz kullanmada zorluk yaşamalarıdır. Araştırmada sadece bir öğretmenin zorluk yaşamaması ise düşündürücüdür. Teknolojiden kaynaklı sorunlar, öğrenci internet imkânlarının sınırlı olması ve öğrencilerin cihaz yetersizlikleridir. Nitekim Karadağ ve Yücel (2020) çalışmasında öğrencilerin teknolojiye erişimde sıkıntılar yaşadıklarını ortaya koymuşlardır. Öğretim programından kaynaklı sorunlar, uygulama becerilerinin kazandırılmasında zorluk yaşanması ve ders saatinin yetersiz olmasıdır. Devran ve Elitaş'ın (2017) çalışmasında, geleneksel eğitimde uygulanan eğitim müfredatının uzaktan eğitimde de uygulanmasının öğretimde kalitenin düşmesine sebep olduğu belirtilmiştir. Dersin işlenişinden kaynaklı sorunlar ise; öğrenci-öğretmen etkileşiminde zorluk olması, öğrenci-öğrenci etkileşiminin sağlanamaması ve materyal eksikliğidir. Kavuk ve Demirtaş (2021) da çalışmasında öğrencilerin kendi aralarında ve öğretmenleri ile olan iletişim kopukluklarının dersin işlenişinde zorluk oluşturduğunu ifade etmişlerdir.

Uzaktan eğitim sürecinde görsel sanatlar dersinde öğrenciden kaynaklı sorunların giderilmesine yönelik olarak dersi sevdirmek amaçlı çalışmalar yapılması, öğretmenin öğrencilerle ve velilerle iletişim kurması, öğretmenin dönüt ve düzeltme sağlaması ve eksik malzemelerin tamamlanması önerileri getirilebilir. Nitekim Duman (2020) da öğrenciye dönüt vermenin uzaktan eğitimde etkileşimi artırdığını belirtmiştir. Öğretmenden kaynaklı sorunlara yönelik olarak öğretmenin kendini özel olarak geliştirmesi, dersin branş öğretmeni tarafından işlenmesi ve öğretmenlere meslek içi kurs ve seminer düzenlenmesi önerileri sunulabilir. Avcı ve Akdeniz (2021), eğitimcilerin çevrim içi becerilerinin geliştirilip kapasitelerinin artırılması gerektiğini belirtirken, Dilmaç ve İnanç (2015) sınıf öğretmenlerinin görsel sanatlar dersindeki öz yeterlik düzeylerinin eğitim fakültesi mezunu olmalarına ve mesleki deneyimlerinin artmasına bağlı olarak arttığını tespit etmiştir. Teknolojiden kaynaklı sorunlara yönelik öneriler olarak, öğrencilere internet erişiminin sağlanması ve cihaz sorunlarının giderilmesi gerekmektedir. Kavuk ve Demirtaş (2021) da çalışmasında tüm öğretmen ve öğrencilere internet erişiminin sağlanması gerektiğini ve öğrencilere cihaz temini yapılması gerektiğini ifade etmişlerdir. Dersin öğretim programından kaynaklı sorunlara yönelik, ders saatlerinin artırılması, uygulama kazanımlarında aileden yardım alınması, kazanımların uzaktan eğitime uygun hale getirilmesi ve dersin ayrıntılı kılavuzunun oluşturulması sağlanabilir. Fakat görsel sanatlar ve müzik derslerinin saati konusunda Yılmaz ve Arslan (2019) çalışmalarında bu derslerin saatlerinin tüm sınıf düzeylerinde yeterli olduğu sonucunu elde etmiştir. Dersin işlenişinden kaynaklı sorunların giderilmesine yönelik olarak uygun yöntemin kullanılması, uygun materyalin geliştirilmesi, video destekli öğretim yapılması ve dersin yüz yüze gerçekleştirilmesi sağlanabilir. Koç'un (2021) çalışmasında da uzaktan eğitim uygulamalarında aktif öğrenme yöntem ve tekniklerinin kullanılmasının öğrenci başarısını artıracağı belirtilmiştir. Bunun yanı sıra Gürer, Tekinarslan ve Yavuzalp'in (2016) yaptıkları çalışmada uzaktan eğitimde kullanılan ders materyallerinin içerik ve kalite açısından uzaktan eğitime uygun hâle getirilmesi gerektiğini vurgulamışlardır.

Uzaktan eğitim sürecinde beden eğitimi ve oyun dersinde karşılaşılan sorunlarla ilgili olarak sınıf öğretmenlerinin en fazla sorun yaşadığı kategori olan dersin işlenişinden kaynaklı sorunlar; oyun çalışmalarının yapılamaması, spor için evde uygun ortamın olmaması, öğrenci-öğrenci etkileşiminin olmaması, materyal eksikliği, öğretmen-öğrenci etkileşiminin az olması ve öğrencilerin uzaktan kontrolünün zorluğudur. Duman'ın (2020) çalışmasında uzaktan eğitimde öğretmen-öğrenci etkileşimi ve öğrenci-öğrenci etkileşiminin azaldığı belirtilmiştir. Özkan'ın (2012) çalışmasında beden eğitimi, müzik ve görsel sanatlar derslerinde sınıf öğretmenlerinin, lisans öğreniminde yeterli bilgi ve deneyimle donatılmadıkları tespit edilmiştir. Başaran vd.'nin (2020) çalışmasında da uzaktan eğitimin okul ortamının yarattığı eğitim-öğretim ruhunu veremediği belirtilmiştir. Uzaktan eğitim sürecinde beden eğitimi ve oyun dersinde en az sorun yaşanan kategori, öğretmenden kaynaklı sorunlar kategorisidir. Öğretmenler program ve cihaz kullanmada zorluk yaşamaktadırlar. Teknolojiden kaynaklı sorunlar kategorisinde yaşanan sorunlar, öğrenci internet imkânlarının sınırlı olması ve öğrencilerin cihaz yetersizlikleridir. Avcı ve Akdeniz (2021) uzaktan eğitim sürecinde internete erişim ve alt yapıdan kaynaklı sorunlar yaşandığını belirtmiştir. Kavuk ve Demirtaş (2021) da uzaktan eğitim ile bütün öğrencilere ulaşamadığı ve her öğrencinin aynı teknolojik imkâna sahip olmadığını vurgulamıştır. Öğretim programından kaynaklı sorun, uygulama becerilerinin kazandırılmasındaki zorluklardır. Öğrenciden kaynaklı sorunlar ise dersin önemsenmemesi, katılım düşüklüğü, cihaz ve program kullanmada zorluklardır.

Yılmaz (2020) çalışmasında beden eğitimi ve oyun dersinin programının sınıf öğretmenleri tarafından yeterince bilinmediğini ve ailelerin derse karşı ilgisiz olduklarını belirtmiştir.

Beden eğitimi ve oyun dersinde dersin işlenişinden kaynaklı sorunların giderilmesine yönelik olarak uzaktan eğitime uygun etkinliklerin planlanması, uygun yöntemin kullanılması, video destekli öğretim yapılması, dersin yüz yüze gerçekleştirilmesi ve bireysel çalışmaların yapılması önerilebilir. Koç (2021) çalışmasında uzaktan eğitimde uygulamalı derslerde aktif öğrenme yöntem ve tekniklerinden, Dijital Bloom Taksonomisinde sunulan yaratma basamağına ait örneklerden ve Web 2.0 araçlarından yararlanılabileceğini belirtmiştir. Duman'ın (2020) çalışmasında uzaktan eğitimin yüz yüze eğitimi destekleyecek şekilde kullanılması gerektiği belirtilmiştir. Avcı ve Akdeniz'in (2021) çalışmasında da uzaktan eğitimin yüz yüze eğitimle birlikte kullanılması gerektiği belirtilmiştir. Öğretmenlerden kaynaklı sorunlara yönelik olarak dersin branş öğretmeni tarafından işlenmesi ve öğretmenlere meslek içi kurs ve seminer düzenlenmesi sağlanabilir. Erfidan'ın (2019) çalışmasında uzaktan eğitimde öğrencilere eğitim verilmesi gerektiği belirtilmiştir. Kurnaz vd.'nin (2020) yaptıkları çalışmada uzaktan eğitimde öğretmenlerin hazırbulunuşluk seviyelerinin belirlenmesi ve artırılması gerektiğini belirtmişlerdir. Güven ve Yıldız (2013) oyun ve fiziki etkinlik derslerine branş öğretmeninin girmesi gerektiğini ve sınıf öğretmenlerinin derse verimli bir şekilde işleyebilmeleri için seminer ve hizmet içi eğitimlere ihtiyaç duyduklarını vurgulamıştır. Can ve Çava'nın (2017) çalışmasında da sınıf öğretmenlerine oyun ve fiziki etkinlikleri dersleriyle ilgili hizmet içi eğitim verilmesine yönelik öneri sunulmuştur. Teknolojiden kaynaklı sorunlara yönelik olarak, öğrencilere internet erişiminin sağlanması ve cihaz sorunlarının giderilmesi gerekmektedir. Öğretim programından kaynaklı soruna yönelik olarak, dersin ayrıntılı kılavuzu oluşturulmalı ve kazanımlar uzaktan eğitime uygun hale getirilmelidir. Öğrenciden kaynaklı sorunların giderilmesi için ise öğretmenin öğrencileri ve velileri bilgilendirmesi ve uygun ders ortamının oluşturulması önerilebilir. Tel, Bozkurt ve Celayir'in (2016) çalışmasında beden eğitimi derslerinin yapılabilmesi için gerekli ortamın olması gerektiği belirtilmiştir.

Çalışmanın sonuçlarından yararlanılarak şu önerilerde bulunulmuştur: Uzaktan eğitim sürecinde öğrencilerin internet ve cihaz gibi altyapı sorunları çözülebilir. Beden eğitimi ve oyun, görsel sanatlar ve müzik derslerinin kazanımları uzaktan eğitime uygun hale getirilebilir. Beden eğitimi ve oyun, görsel sanatlar ve müzik derslerinde branş öğretmenleri görevlendirilebilir. Beden eğitimi ve oyun, görsel sanatlar ve müzik derslerinde uzaktan eğitime yönelik dijital uygulamalar geliştirilip öğretmenlerin ve öğrencilerin hizmetine sunulabilir. Sınıf öğretmenlerinin uzaktan eğitimde beden eğitimi ve oyun, görsel sanatlar ve müzik derslerini işleme yeterliliklerini geliştirmek için hizmet içi eğitim/seminer çalışmaları yapılabilir. Uzaktan eğitim sürecinde sınıf öğretmenlerinin, öğrencilerin ve velilerin psiko-sosyal sağlıklarının korunması için rehberlik hizmetleri sağlanabilir. İlkokul müzik ve görsel sanatlar derslerinin ders saatleri arttırılabilir. Görsel sanatlar ve beden eğitimi ve oyun derslerinin ayrıntılı kılavuzu hazırlanıp öğretmenlerin hizmetine sunulabilir. Bu çalışma ilkökul müzik, görsel sanatlar, beden eğitimi ve oyun derslerinin uzaktan eğitimde işlenişine yönelik olarak yapıldığı gibi benzer çalışmalar farklı öğretim kademelerinde de yapılabilir.

Araştırmacıların Beyanı

Araştırmacıların katkı oranı beyanı: Yazarlar makaleye eşit oranda katkı sağlamıştır.

Çatışma beyanı: Yazarlar, bu makalenin araştırılması, yazarlığı veya yayınlanmasına ilişkin herhangi bir potansiyel çıkar çatışması beyan etmemiştir.

Destek ve Teşekkür: Araştırmacılar çalışmada herhangi bir kurum ve kuruluştan destek almamıştır.

Kaynakça

- Adıgüzel, A. (2020). Salgın sürecinde uzaktan eğitim ve öğrenci başarısını değerlendirmeye ilişkin öğretmen görüşleri. *Millî Eğitim Dergisi*, 49(1), 253-271. <https://doi.org/10.37669/milliegitim.781998>
- Akyürek, M. İ. (2020). Uzaktan eğitim: Bir alanyazın taraması. *Medeniyet Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 4(1), 1-9. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/mead/issue/56310/711904> Erişim tarihi: 04.05.2021
- Alpago, H. ve Oduncu-Alpago, D. (2020). Koronavirüs salgınının sosyoekonomik sonuçları. *IBAD Sosyal Bilimler Dergisi*, 8, 99-114.
- Avcı, F. ve Akdeniz, E. C. (2021). Koronavirüs (Covid-19) salgını ve uzaktan eğitim sürecinde karşılaşılan sorunlar konusunda öğretmenlerin değerlendirmeleri. *Uluslararası Sosyal Bilimler ve Eğitim Dergisi – USBED*, 3(4), 117-154. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/usbed>
- Başaran, M., Doğan, E., Karaoğlu, E. ve Şahin, E. (2020). Koronavirüs (Covid-19) pandemi sürecinin getirisi olan uzaktan eğitimin etkililiği üzerine bir çalışma. *AJER-Academia Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 5(2), 368-397. <https://dergipark.org.tr/pub/egitim>
- Başkale, H. (2016). Nitel araştırmalarda geçerlik, güvenilirlik ve örneklem büyüklüğünün belirlenmesi. *Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Elektronik Dergisi*, 9(1), 23-28. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/deuhfed/issue/46796/586804>
- Bloom, B. S. (1956). *Taxonomy of educational objectives, the classification of educational goals, handbook I: Cognitive do main*. New York: David McKay Company.
- Bozkurt, A. (2020). Koronavirüs (Covid-19) pandemisi sırasında ilköğretim öğrencilerinin uzaktan eğitime yönelik imge ve algıları: Bir metafor analizi. *Uşak Üniversitesi Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 6(2), 1-23.
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç-Çakmak, E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2020). *Eğitimde bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi.
- Can, S. ve Çava, G. (2017). Sınıf öğretmenlerinin görüşlerine göre ilköğretimde uygulanan oyun ve fizikî etkinlikler dersinin değerlendirilmesi. *Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 8(2), 261-273. <https://doi.org/10.24315/trkefd.318132>
- Çıldır, A. (2019). *Sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi ve oyun dersine ilişkin tutumlarının incelenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Gaziantep Üniversitesi, Gaziantep.
- Çok, C. (2021). *Öğretmenlerin uzaktan eğitime ilişkin öz-yeterlik algısı ve pandemi sürecinde uzaktan eğitimde karşılaştıkları engeller*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Van.
- Devran, Y. ve Elitaş, T. (2017). Uzaktan eğitim: Fırsatlar ve tehditler. *AJIT-e: Online Academic Journal of Information Technology Dergisi*, 8(27), 31-40. <https://doi.org/10.5824/1309-1581.2017.2.003.x>
- Dılmaç, O. ve İnanç, C. (2015). Sınıf öğretmenlerinin görsel sanatlar dersine yönelik öz yeterlik düzeyleri. *Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 4(2), 382-400. <https://doi.org/10.14686/buefad.v4i2.1082000254>
- Dinç-Altun, Z. ve Uzuner, F. G. (2018). Sınıf öğretmenlerinin müzik öğretimine yönelik görüşlerinin incelenmesi. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 18(3), 1416-1432.
- Duman, S. N. (2020). Salgın döneminde gerçekleştirilen uzaktan eğitim sürecinin değerlendirilmesi. *Millî Eğitim Dergisi*, 49(1), 95-112. <https://doi.org/10.37669/milliegitim.768887>
- Erfidan, A. (2019). *Derslerin uzaktan eğitim yoluyla verilmesiyle ilgili öğretim elemanı ve öğrenci görüşleri: Balıkesir Üniversitesi örneği*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Balıkesir Üniversitesi, Balıkesir.
- Fidan, M. (2020). Covid-19 belirsizliğinde eğitim: İlkokulda zorunlu uzaktan eğitime ilişkin öğretmen görüşleri. *Uşak Üniversitesi Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 6(2), 24-43. <https://doi.org/10.29065/usakead.736643>
- Gökçe, A. (2008). Küreselleşme sürecinde uzaktan eğitim. *Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11, 1-12. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/zgefd/issue/47957/606765>

- Gören, S. Ç., Gök, F. S., Yalçın, M. T., Göregen, F. ve Çalışkan, M. (2020). Küresel salgın sürecinde uzaktan eğitimin değerlendirilmesi: Ankara örneği. *Millî Eğitim Dergisi*, 49(1), 69-94. <https://doi.org/10.37669/milliegitim.787145>
- Gürer, M. D., Tekinarslan, E. ve Yavuzalp, N. (2016). Çevrimiçi ders veren öğretim elemanlarının uzaktan eğitim hakkındaki görüşleri. *Turkish Online Journal of Qualitative Inquiry (TOJQI)*, 7(1), 47-78.
- Güven, Ö. ve Yıldız, Ö. (2013). Sınıf öğretmenlerinin oyun ve fizikî etkinlikler dersinden beklentileri. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 22(2), 525-538.
- İşman, A. (2011). *Uzaktan eğitim*. Ankara: Pegem Akademi.
- Kantos, Z. E. (2020). Sınıf öğretmenlerinin uzaktan eğitim ile ilgili düşünceleri. 8. *Uluslararası Bilimsel Araştırmalar Kongresi (UBAK) Sosyal ve Eğitim Bilimleri Tam Metin Kitabı* (Editör: Kemal Çiftiyıldır), içinde (ss. 67-81). 22-23 Ağustos, Hattuşa, Çorum, ASOS.
- Karadağ, E. ve Yücel, C. (2020). Yeni tip Koronavirüs pandemisi döneminde üniversitelerde uzaktan eğitim: Lisans öğrencileri kapsamında bir değerlendirme çalışması. *Yükseköğretim Dergisi*, 10(2), 181-192.
- Kavuk, E. ve Demirtaş, H. (2021). Covid-19 pandemisi sürecinde öğretmenlerin uzaktan öğretimde yaşadığı zorluklar. *E-Uluslararası Pedagoji Dergisi(e-upad)*, 1(1), 55-73.
- Kırık, A. M. (2014). Uzaktan eğitimin tarihsel gelişimi ve Türkiye'deki durumu. *Marmara İletişim Dergisi*, 21, 73-94. <https://doi.org/10.17829/midr.20142110299>
- Koç, E. S. (2021). Nasıl bir uzaktan eğitim? 1 yılın sonunda yapılan çalışmaların değerlendirilmesi. *International Anatolia Academic Online Journal Sosyal Bilimler Dergisi*, 2(7), 13-26.
- Kurnaz, A., Kaynar, H., Şentürk-Barışık, C. ve Doğrukök, B. (2020). Öğretmenlerin uzaktan eğitime ilişkin görüşleri. *Millî Eğitim Dergisi*, 49(1), 293-322. <https://doi.org/10.37669/milliegitim.787959>
- Millî Eğitim Bakanlığı [MEB]. (2018a). *Müzik dersi öğretim programı (İlkokul ve ortaokul 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 ve 8. sınıflar)*. <https://mufredat.meb.gov.tr/Dosyalar/2018129173048695-1-8%20M%C3%BCzik%20%C3%96%C4%9Fretim%20Program%C4%B1%2020180123.pdf> Erişim tarihi: 10.05.2021
- Millî Eğitim Bakanlığı [MEB]. (2018b). *Görsel sanatlar dersi öğretim programı (İlkokul ve ortaokul 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 ve 8. sınıflar)*. <https://mufredat.meb.gov.tr/Dosyalar/2018121111026326-GORSEL%20SANATLAR.pdf> Erişim tarihi: 10.05.2021
- Millî Eğitim Bakanlığı [MEB]. (2018c). *Beden eğitimi ve oyun dersi öğretim programı (İlkokul 1, 2, 3 ve 4. sınıflar)*. <https://mufredat.meb.gov.tr/Dosyalar/20181023115223781-06-Beden%20E%C4%9Ftimi%20ve%20Oyun%202018-124%20Eki%20%C3%96P.pdf.pdf> Erişim tarihi: 10.05.2021
- Özbay, Ö. (2015). Dünyada ve Türkiye'de uzaktan eğitimin güncel durumu. *Uluslararası Eğitim Bilimleri Dergisi*, 2(5), 376-394.
- Özer, B. (1990). Uzaktan eğitim sisteminin evrensel yapısı. *Kurgu Dergisi*, 8(8), 569-594.
- Özkan, R. (2012). Resim (görsel sanatlar), müzik ve beden eğitimi derslerinin bireysel gelişim ve sosyalleşme açısından önemi. *Education Sciences*, 7(2), 713-721.
- Özmen, S. (2009). *Sınıf öğretmenliği bölümü dışında farklı fakülte ve bölümlerden mezun sınıf öğretmeni olarak atanmış öğretmenlerin müzik dersindeki mesleki yeterliliklerine ilişkin görüşleri (Erzurum Oltu ilçesi örneği)*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Patton, M. Q. (2015). *Nitel araştırma ve değerlendirme yöntemleri*. (Çev. Ed. Bütün, M. ve Demir, S. B.). Ankara: Pegem Akademi.

- Saygı, H. (2021). Covid-19 pandemi uzaktan eğitim sürecinde sınıf öğretmenlerinin karşılaştığı sorunlar. *Açıköğretim Uygulamaları ve Araştırmaları Dergisi (AUAd)*, 7(2), 109-129. <https://doi.org/10.51948/auad.841632>
- Şenler, Ö. (2014). *Sınıf öğretmenlerinin müzik dersindeki yeterliliklerine ilişkin görüşleri (Ankara İli Örneği)*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Tarı, H. (2011). *İlköğretim okullarının 1. 2. 3. sınıflarında uygulanan görsel sanatlar dersinin öğretmen görüşlerine dayalı olarak değerlendirilmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Marmara Üniversitesi, İstanbul.
- Tel, M., Bozkurt, E. ve Celayir, İ. (2016). İlköğretim sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi dersine ilişkin görüşleri. *Sport Sciences (NWSASPS)*, 11(3), 1-10. <http://dx.doi.org/10.12739/NWSA.2016.11.3.2B0103>
- Uşun, S. (2006). *Uzaktan eğitim*. Ankara: Nobel Yayınevi.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2013). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yılmaz, M. (2020). *Sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi ve oyun dersinin uygulanmasında yaşadığı sorunlar ve çözüm önerileri*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Amasya Üniversitesi, Amasya.
- Yılmaz, Ö. ve Arslan, M. (2019). İlkokulların haftalık ders çizelgesinin sınıf öğretmenlerinin görüşlerine göre değerlendirilmesi. *Çağdaş Yönetim Bilimleri Dergisi*, 6(1), 18-35. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/cybd/issue/44881/490962>